

Ćwiczenia z ANALIZY NUMERYCZNEJ (L)

Lista nr 3

22 października 2015 r.

Zajęcia 28 października 2015 r.
Zaliczenie listy **od 5 pkt.**

L3.1. 1 punkt Dla jakich wartości x obliczanie wartości wyrażeń

a) $e^{-x^2} - e^{2x^2}$, b) $1 - \sin(2x)$

może wiązać się z utratą cyfr znaczących wyniku? Zaproponuj sposób obliczenia wyniku dokładniejszego.

L3.2. Włącz komputer! 1 punkt Podaj bezpieczny numerycznie algorytm obliczania zer równania kwadratowego $ax^2 + bx + c = 0$. Przeprowadź testy dla odpowiednio dobranych wartości a, b i c pokazujące, że Twój algorytm jest lepszy od *metody szkolnej* bazującej jedynie na dobrze znanych wzorach $x_{1,2} = (-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac})/(2a)$.

L3.3. Włącz komputer! 1 punkt Miejsce zerowe wielomianu $x^3 + 3qx - 2r = 0$, gdzie $r, q > 0$, można obliczyć następującym wzorem Cardano-Tartaglii:

$$x = \left(r + \sqrt{q^3 + r^2}\right)^{1/3} + \left(r - \sqrt{q^3 + r^2}\right)^{1/3}.$$

Pokaż na przykładach, że bezpośrednie użycie tego wzoru w obliczeniach zmiennopozycyjnych może skutkować błędnymi wynikami. Co jest tego przyczyną? Spróbuj przekształcić wzór tak, aby uniknąć problemów. Czy zawsze jest to możliwe? Czy obliczenia można zorganizować w taki sposób, aby tylko raz wyznaczać pierwiastek trzeciego stopnia?

L3.4. 1 punkt Wyprowadź wzór na wskaźnik uwarunkowania zadania obliczania wartości funkcji f w punkcie x .

L3.5. 2 punkty Sprawdź dla jakich wartości x zadanie obliczania wartości funkcji f jest źle uwarunkowane, jeśli:

a) $f(x) = \sqrt{1 - x^2}$, b) $f(x) = x \ln(x)$, c) $f(x) = \sqrt{x^4 + 1} - x^2$, d) $f(x) = \sin x$.

L3.6. 1 punkt Sprawdź czy podany niżej algorytm obliczania wartości wyrażenia $\frac{b + c + bd}{a(d + 1)}$ jest algorytmem numerycznie poprawny.

```
S:=d+1;  
S:=c/S;  
S:=b+S;  
S:=a/S;  
S:=1/S;
```

```
return(S).
```

L3.7. 2 punkty Zbadaj czy podany niżej algorytm wyznaczania iloczynu liczb maszynowych x_1, x_2, \dots, x_n (zakładamy zatem, że $\text{rd}(x_k) = x_k$, $1 \leq k \leq n$) jest algorytmem numerycznie poprawnym.

```
I:=x[1];  
  
for k=2 to n  
do  
    I:=I*x[k]  
end;  
  
return(I)
```

Czy sytuacja zmieni się, jeśli założymy, że dane nie są liczbami maszynowymi (wtedy mamy $\text{rd}(x_k) = x_k(1 + \epsilon_k)$, gdzie $|\epsilon_k| \leq 2^{-t}$, $1 \leq k \leq n$)?

(–) *Paweł Woźny*